

Nieuwsbrief

Winter 2019

Beste donateurs, vrijwilligers en andere belangstellenden,

Het is winter in Notoarestoeten. Tijdens een wandeling in het arboretum word ik steeds opnieuw verrast door het bewegen van de seizoenen. Van uitbundige groei en bloei in de lente, het dragen van vruchten in de zomer tot versterving in de herfst en schijnbare dood in de winter. Schijnbaar, want in wezen vormen de rododendrons dan hun knoppen als voorbereiding op hun bloei in de lente. In deze winterbrief praat ik u graag bij over Notoarestoeten.

Geuren en Kleurenfeest

De rijke bloei in Notoarestoeten is elk nieuw voorjaar een feestje waard. Dit feest van genieten van bijzondere bloemen, bomen en muziek trok ook het afgelopen jaar talloze bezoekers uit het hele land naar het arboretum. Ook wisten veel mensen van dichtbij de vier Geuren- en Kleurendagen in mei te waarderen. Door de grote inzet van Martha Heslinga en de 'theedames' was de catering een succes. En er was muziek: John Konings met zijn Popkoor Singsation en het Ensemble Con Pasiones met licht klassieke liederen. Hoe leuk was het ook dat de twee Eenrumer jongeren Paulien en Vera Backer voor ons op viool en klarinet speelden. De werkgroep IVN 'wilde planten' genoot van een rondleiding door groenman Martin. Met recht feestelijke dagen en wat is het dan een verrassing als Radio Noord met 'Expeditie Grunnen' de sfeer komt proeven! Voor 2020 kunt u alvast de volgende data van de open dagen in de agenda noteren: [de weekends van 9/10 en 16/17 mei!](#)

Midzomeravond concert Muziekvereniging Orpheus

Op 1 juli klonk er fanfaremuziek in het arboretum. Bij de vijver gaf Orpheus een sfeervol zomeravondconcert wat veel mensen naar de tuin lokte. Hun optreden is een mooie traditie geworden en zomer 2020 zal het orkest zeker terugkeren in de tuin.

Vrijwilligersuitje

Dit jaar bezochten de vrijwilligers en het Bestuur het Museum de Buitenplaats in Eelde. Na koffie en taart in het Museumcafé, gaf groenman Martin Spiljart een rondleiding door de bijzondere museumtuin waarbij veel interessants over aanleg en onderhoud naar voren kwam. De gezellige dag werd afgesloten met een lunch aan het Paterswoldsemeer. Het fijne van het vrijwilligersuitje is dat nu eens niet getuinierd hoeft te worden en er tijd is om elkaar te spreken.

Vijvernieuws

Het zal u zeker ook zijn opgevallen dat er weer water in de vijver is. Na een lange tijd van droogte zijn we blij met het vele hemelwater dat is gevallen. Het wordt zo wel duidelijk hoezeer een tuin afhankelijk is van moeder natuur en zich ontwikkelt al naar gelang de grillen van de weergoden. Ook heeft u vast wel horen verluiden dat er plannen zijn om Notoarestoen te verfraaien met een vergroting van de vijver. Het doel is het creëren van meer waterberging en een mooier uitzicht vanuit ons tuinhuis. In de voorjaarsbrief hopen wij u hierover meer te kunnen vertellen.

Een bijzonder boek over Arboretum Notoarestoen

Het verhaal over Notoarestoen voor het eerst vastgelegd in boekvorm. Een naslagwerk over de geschiedenis van een uniek stukje Groningen met o.a.

- *De drijfveren van een gedreven plantenverzamelaar die met een vleugje Grunniger aignwieszegheid zijn droom volgde én waarmaakte*
- *De fascinerende transformatie van een kaal weiland tot weelderig groen paradijs*
- *Verborgene schoonheid: een kleurrijke impressie van zeldzame exoten met fluwelen jasjes, vrolijke vaantjes en de eendenpootboom als symbool van de liefde*
- *Een evaluatie: is het grensverleggende experiment van de notaris geslaagd?*
- *De onmisbare rol van vrijwilligers toen en nu*

Er zijn nog enkele exemplaren verkrijgbaar!

Bestellen kan via www.arboretumeenrum.nl, ook te koop bij Brood & Kado en Klompenmakerij en Schoenmode Van der Meulen, beiden in Eenrum.

Tenslotte groenman Martin "het land van melk en honing"

Het is goed toeven in het arboretum, het hele jaar door is er wel iets te zien en of te beleven. Over de honing wordt de laatste jaren druk gedebatteerd, de wereld van de insecten staat volop in de belangstelling. De "groene commercie" springt daar direct op in, door het promoten van planten waarop bijen foerageren. Maar bij promoten van planten geschikt voor de "honinghalers" voert de honingbij de boventoon. De vlinders en de honingbij hebben een groter aaibaarheidsfactor en staan daardoor bij het publiek hoger in de belangstelling dan de hommels-, motten-, vliegen-, muggen- en wespensoorten. Vooral onze wilde, vaak solitair levende, bijen- en hommelssoorten hebben meer aandacht nodig. Hun leefgebied wordt steeds maar kleiner. Om deze insecten meer kans te geven zal er eerst wat moeten gebeuren aan het ontwikkelen van geschikte leefgebieden, voordat je planten aanplant die nectar leveren. Het plaatsen van insectenhoeven is mijn inziens onvoldoende. Ik wil het deze keer hebben over twee bomen in ons arboretum, een die er al een kleine vijftig jaar staat en de andere die bij het gouden jubileum is geplant.

*Aan de noordkant van de vijver, tegenover het borstbeeld van de notaris, staat een **Honingboom**. (*Styphnolobium japonica*) Het is intussen een forse boom met een waaivormige kroon geworden. Een boomsoort met een bochtige en gegaffelde stam waarbij de vertakking meestal laag begint. De takken en twijgen zijn opvallend groen en voorzien van veel licht gekleurde lenticellen. Bij breuk verspreiden ze een onaangename geur. Het samengestelde blad is oneven geveerd en circa 25 cm lang, de deelblaadjes zijn elk 2 - 6 cm lang en eirond tot elliptisch. De roomwitte tot roomgele bloemen zijn circa 1,5 cm groot en staan in eindstandige pluimen die tot circa 30 cm lang kunnen worden. Pas na 10 tot 15 jaar verschijnen de eerste bloemen. Eenmaal in volle bloei is de gehele boom bedekt met een overdaad aan roomwitte bloemen. In warme zomers bloeit de boom rijker. Deze boom heeft vorig jaar voor het eerst van zijn leven gebloeid. Mijn ervaring is dat de zomers in Noord Nederland te kort en te koel zijn om bloei te verwachten bij deze boomsoort. Sinds de zomerse recordtemperaturen van afgelopen jaren is blijkbaar bloei mogelijk. Vanwege de vele nectar is de boom een prima drachtplant. In Noord Nederland is dat zeker niet het geval.*

*Daarom heb ik bij de aanplant van nieuwe bomen tijdens het jubileumjaar een boomsoort gekozen die wel rijk bloeit, en daardoor een uitstekende insectenboom is, de **Bijenboom**. (*Tetradium daniellii*) Het is nog een zeer jong exemplaar en staat geplaatst aan de noordoostkant, aan het smalle looppad, nabij de Paraplu magnolia (*Magnolia tripetala*). Het is een snelgroeiende solitaire boom met een halfopen breed waaivormige kroon op een korte stam. De schors is glad en donkergrijs, voorzien van lenticellen. Twijgen zijn olijfgroen, fluweelachtig behaard en voorzien van kleine wittige lenticellen. In het tweede jaar worden ze grijsbruin. Het oneven geveerde blad bestaat uit 5 - 9 tegenoverstaande deelblaadjes en is 20 - 35 cm lang. Elk blaadje is eirond met een toegespitste top, 5 - 12 cm lang en kort gesteeld. De bovenzijde van het blad is donkergroen, de onderzijde lichtgroen. In breed piramidale pluimen van 10 - 15 cm staan geurende witte bloemen van elk 0,3 - 0,5 cm, het is een waardevolle boom vanwege de rijke zomerbloei. In de bloeitijd wordt deze boom overdadig bezocht door bijen. Als je in de bloei onder deze boom gaat staan dan heb je het gevoel dat je midden in een bijenkorf staat, zoveel bijen zoemen om je heen. Wees niet bang, bijen die nectar halen steken zelden. Blijf rustig waarnemen wat er rondom je beweegt.*

Martin Spiljart

Met vriendelijke groet,
Het Bestuur Stichting Arboretum Notoarestoen Eenrum

*Jan Smit Jan Hink Janneke Meinardi Martin Spiljart Bert
Wemmenhove Marjolein Akse*

Actuele informatie: www.arboretumeenrum.nl. Hebt u vragen mail deze gerust naar info@arboretumeenrum.nl of stel uw vraag via het vragenformulier op de site. Bellen mag ook: 0595-492058. Stuur deze nieuwsbrief vooral door naar vrienden en belangstellenden.